

اصول کشمکش انتاگونیستی یا ANT: سیاسی سازی کثرت گرایی حسابداری و فناوری

های آن

چکیده

آگونیستی به عنوان مبنای نظری / مفهومی برای توسعه اشکال دموکراتیک تر حسابداری ، مانند حسابداری گفتگو مطرح شده است. با این حال ، بخشی از حسابداری محاوره ای مبتنی بر آگونیستی که نیاز به نظریه پردازی بیشتر دارد ، "لحظه تصمیم گیری" است ، بنابراین بحث و گفتگو دموکراتیک می تواند اخلاق کثرت گرا خود را حفظ کند در حالی که به گونه ای متمرکز باشد که در نهایت منجر به انتخاب و اجرای یک عمل شود. در توسعه یک نظریه پردازی غنی تر از حسابداری گفتگو آگونیستی ، ما نظریه عامل-شبکه، به ویژه روند مقرر پیش بینی شده در سیاست طبیعت برونو لاتور (2004a) را درگیر می کنیم. با انجام این کار ، ما با معرفی پارلمان دوقلوی Latour و با اصلاح اصول حسابداری گفتگوی دیجیتال براون ، به ادبیات مهم حسابداری با تمرکز بر حسابداری گفتگوی آگونیستی کمک می کنیم. به عنوان یک کمک ثانویه ، چارچوب آگونیستی ما (ANT) پاسخگوی خواستار شکل گیری دموکراتیک تر حکومت در زمینه حسابداری است. ما چارچوب نظری خود را با نمونه ای از توسعه گزارشگری یکپارچه نشان می دهیم.

کلمات کلیدی: کثرت گرایی آگونیستی، نظریه عامل-شبکه، دموکراسی، حسابداری محاوره ای

1-مقدمه

در اصطلاح بنیادی، ما درباره تنش میان دموکراسی کثرت گرا و تصمیم گیری سیاسی بررسی کرده ایم. به طور اخص، یک چارچوب نظری را تدوین نموده ایم که این مسئله را در زمینه بکارگیری و توسعه حسابداری و فناوری آن مطرح می سازد.

تحقیقات حسابداری دیگر مدتهای مدیدی است که افسانه حسابداری را به شکل یک فناوری بی طرفانه به رسمیت شناخته اند. مبدا این افسانه ریشه در مبنای حسابداری طبق علوم اقتصادی نئوکلاسیک، و فرضیات عینیت، منطق گرایی و به حداکثرسانی فایده دارد (برای بررسی به این رفرانس ها مراجعه شود: Chua, 1986; Neimark & Tinker, 1986; Scapens, 1994; Tinker, Merino, & Neimark, 1982;

(Fleischman, Funnel & Walker, 2013). حسابداری تنها بازتاب یک واقعیت نیست، بلکه در ساخت آن واقعیت هم نقش دارد ((Hines,1988; Morgan,1988)، و یک مجموعه اشباع شده ایدئولوژیکی از ارزشها را روی انواع عامل ها اعمال می کند. برای مثال، تحقیقات حسابداری (در کنار سایر رفرانسها، Cooper and Sherer, 1984; Young, 2006) تنظیم و گزارش دهی ماهیت سیاسی استاندارد مالی را تایید می کند چرا که نیازهای اطلاعاتی مالکین/سهامداران و ابزارهای حسابداری مدیریتی را مرتفع می سازد تا حداکثرسانی سود را نسبت به اهداف اجتماعی، محیط زیستی، و سایر اهداف غیرمالی ترجیح بدهد (برای مثال Nørreklit, 2000; Contrafatto & Burns, 2013).

انحصارطلبی و سوگیری دستورالعمل های حسابداری مسلط کنونی باعث تقاضاهایی برای حسابداری نوین و فناوریهای حسابداری جدید شده است که اشکارا ماهیت سیاسی فرایندهای موجود را از شرایط استاندارد گرفته تا کارکرد تشخیص بدهد (برای مرور به رفرانسهای ذیل مراجعه شود: Broadbent and Laughlin, 2013; Flyvbjerg, Gray, Brennan, & Malpas, 2014). به پیروی از ذهنیت ذاتی هر گونه علوم اجتماعی ((Flyvbjerg, 2001)، فرایندهای دموکراتیک و اشکال نظارت برای تسهیل گفتگوی مبتنی بر همکاری و مناظراتی که نیازهای اطلاعاتی یک مجموعه گسترده از گروه های تشکیل دهنده را مطرح سازند، مورد توجه قرار گرفته اند (Brown, Dillard, & Hopper, 2015; Brown, 2009; Brown & Dillard, 2015; Boyce,) (2000; Gray, 2002; O'Dwyer, 2005; Gray et al., 2014).

در پاسخ به چنین تقاضاهایی، Bebbington و همکارانش در سال 2007 حسابداری محاوره ای را به عنوان شیوه ای برای تحلیل و بهبود کارایی گزارش دهی اجتماعی و محیط زیستی مطرح داشته اند و بحث کرده اند که گفتگوها می تواند یک زمینه مفهومی مفیدی را برای حسابداری اجتماعی و محیط زیستی فراهم سازد. با الهام از کار مرتبط Freire در سالهای 1972 و 1996، آقایان Bebbington و همکارانش در سال 2007 مبادرت به استفاده از اصطلاح حسابداری محاوره ای کردند تا همکاری موارد متشکله متعدد را در تدوین ابزارهای حسابداری و تکنیک های آن در نظر بگیرند که باعث ایجاد اطلاعات مرتبط و به موقع و تبادل آنها شده و باعث می شود که همگان در تصمیم گیری شرکت جویند و در محاوره رفت و برگشتی همکاری کنند تا زمینه

مشترکی برای مطرح سازی مسائل درک شده در جریان سازمانی برقرار شود.^۱ Brown در سال 2009 از آن موقع بر حسابداری محاوره ای متمرکز گردید تا بر ارتباطات آن با نظریه های سیاسی دموکراسی تاکید ورزد. بویژه، وی گفته است که نظریه کثرت گرایی مبتنی بر کشمکش^۲ Mouffe (در سال 1995، 2000، 2005) یک بنیان نظری نویدبخشی را برای حسابداری محاوره ای فراهم ساخته است. دموکراسی مبتنی بر کشمکش حین اینکه تنوع دیدگاه ها را ارج می نهد، همچنین بر تنش ها و تناقضات ماندگار میان انواع عاملان و نیز دینامیک های قدرت مربوطه تاکید می ورزد. توصیه Brown در سال 2009 از تعدادی مقالات پیروی کرده است که درباره دموکراسی مبتنی بر کشمکش به عنوان پایه ای برای حسابداری محاوره ای بحث کرده و انتقاداتی انجام داده اند

(Blackburn, Brown, Dillard & Hooper, 2014; Brown, 2009; Brown & Dillard, 2013a, 2013b)
2014, 2015; Brown et al., 2015; Dillard & Brown, 2012; Dillard & Roslender, 2011;
(Dillard & Yuthas, 2013; Söderbaum & Brown, 2010; Dillard & Brown, 2015

برخی از این مفسران (مانند Brown, 2009; Dillard & Brown, 2012) اشاره کرده اند که یک حیطة که نیازمند توسعه بیشتری از لحاظ نظریه پردازی مطرح شده مبتنی بر کشمکش و کاربردهای حسابداری محاوره ای می باشد (که از این به بعد به آن حسابداری محاوره ای مبتنی بر کشمکش می گوئیم)، و پیشنهاداتی که براساس کثرت گرایی در کل می باشد، همان نظریه پردازی درباره لحظه تصمیم است (یعنی چگونه بحث و مناظره دموکراتیک می تواند خصلت های کثرت گرایی اش را حفظ کند ضمن اینکه به چنین شیوه ای متمرکز است به نحوی که نهایتاً منجر به انتخاب و اجرای یک اقدام گردد). این سوال بازتاب معضل کثرت گرایی است: برای اینکه کثرت گرایی وجود داشته باشد، باید موانعی وجود داشته باشد که مرزهایی را بین عاملان اجتماعی بوجود بیاورد. ولیکن هدف غایی کثرت گرایی غلبه بر تفاوتها از طریق محاوره و مناظره می باشد که منجر به درک متقابل می شود. درحالیکه اصول مبتنی بر کشمکش و کثرت گرایی متمرکز بر این است که چگونه فعالیت

¹ مثلهایی از ابزار مفید که برای چنین اهدافی ابداع شده اند شامل تحلیل های ردپایی اکولوژیکی و حسابهای متضاد می باشد (Bebbington et al, 2007).

² اصطلاح کثرت گرایی مبتنی بر کشمکش، دموکراسی مبتنی بر کشمکش، و اصول مبتنی بر کشمکش در کل این متن به جای هم بکار برده شده اند.

قیاسی به مخاطبین بیشتری گسترش یابد، توسعه بیشتری از لحاظ روش دستیابی به موانع محدودکننده مورد نیاز است. این امر حاکی از آنست که حسابداری محاوره ای مبتنی بر کشمکش از توسعه بیشتر عناصر پردازشی لازم در چارچوب توصیفی تصمیم گیری دموکراتیک نفع می برد.

ما این مسئله را با تدوین یک چارچوب مبتنی بر کشمکش ANT برای نظریه پردازی درباره کاربرد و توسعه حسابداری و فناوری های آن با ترکیب نظریه عامل-شبکه مبتنی بر کشمکش یا ANT و حسابداری محاوره ای مطرح کرده ایم. ما استعاره پارلمان دومجلسی را توسط Latour در 2004a مطرح کرده ایم که برای در نظر گرفتن فرایندهای تصمیم گیری کثرت گرایی و نحوه تسهیل آنها و تسهیل توسط حسابداری محاوره ای مبتنی بر کشمکش مفید می باشد. Latour در 2004a یک فرایند سیاسی دموکراتیک را شرح داده است که کشمکش ها را از طریق لزوم تصمیم گیری و ایجاد موانع بنا به تشخیص آن تکمیل کرده است. از سوی دیگر، کار Latour به دلیل نظریه پردازی/شرح ناکافی درباره زمینه و فرایندهای لازم قبل از، در طول و بعد از فعالیت کثرت گرایی و تصمیم گیری مورد انتقاد گرایی قرار گرفته است. ما مطرح کرده ایم که کشمکش گرایی می تواند بینش های مفیدی را راجع به اینگونه مسائل فراهم کند. کشمکش گرایی یک زمینه نظری را فراهم می سازد که در آن فرایند نهایی حاصل می شود، و اصول کشمکش گرایی Brown در 2009 بر مبنای اصول حسابداری محاوره ای اندکی راهنمایی را در تضمین انسجام و شفافیت فرایند دموکراتیک Latour فراهم می سازد. همه این سه چارچوب ساختار را به عنوان باعث شونده و محدود کننده شناسایی کرده اند، و همگی تاثیر نمایندگی را از طریق بازتاب و یادگیری به رسمیت شناخته اند.

همچنین کار Latour می تواند به نحو سازنده ای شناخت تلویحی انسان را نسبت به حسابداری محاوره ای مبتنی بر کشمکش غنی سازد. نظریه پردازان آزادیخواه جریان اصلی به لحاظ سنتی تمایل به رد ایده توسعه جامعه اخلاقی (و متعاقبا سیاسی) برای افزودن طبیعت و حیوانات غیرانسان به آن داشته اند. ولیکن، کار تازه تر درباره نظریه سیاسی (برای مثال Oksanen, 2001; Garner, 2010; Donaldson & Kymlicka, 2011) مطرح کرده است که اصول دموکراسی آزادیخواهی با حفاظت از محیط زیست و حیوانات ناسازگار نمی باشد و از اینرو می توان توجیه کرد که اشکال زندگی غیرانسانی درون فرایندهای دموکراتیک مستتر است. توضیح

Latour در سال 2004a درباره فرایند سیاسی که شامل یک واقعیت جمعی باشد کاربرد جالب بخصوصی از چنین ایده هایی است چرا که اشکارا هم انسان و هم غیرانسانها را به عنوان عاملان مرتبط لحاظ می کند.

ما یک چارچوب مبتنی بر کشمکش ANT را مطرح کرده ایم که در نظریه پردازی درباره حسابداری و فناوری آن به عنوان اجزای متشکله در تصمیم گیری کثرت گرایی دموکراتیک تری مفید بوده است. سیستم های دانش تخصصی مانند حسابداری و فناوری های آن در ساخت، حفظ و نگهداری و اصلاح سیستم های اجتماعی پیچیده مشارکت دارند ((Latour, 2004a)). اصول مبتنی بر کشمکش Mouffe یک زمینه پساساختاری را از سیاسی سازی کثرت گرایانه توضیح می دهد که در آن سیستم های اجتماعی مفهوم سازی، اجراء، ارزیابی و دگرگون می شوند. در یک سطح، Latour در 2004a نه تنها کثرت گرایی بلکه کشمکش گرایی را به عمل درآورده است که حاکی از آنست که اینها چگونه می توانند به نحو دموکراتیک تری با چارچوب بندی مجدد وظایف متخصصان انجام گیرند. کار Brown در 2009 بینشهای اولیه را نسبت به عناصر و مسائل همراه با حسابداری و فناوریهای آن فراهم کرده است که لازم است به آن توجه بشود. در تدوین چارچوب خود ما یک دیدگاه واقع گرایانه را در سایه عناصر احتمالی نامتناسب برخی از این ایده ها اتخاذ کرده ایم. ما پذیرفته ایم که توضیحات Mouffe درباره اصول سیاسی کثرت گرایانه مفید است هر چند کامل نیست. ما ایده های Latour را از لحاظ تعمق درباره تصمیم گیری واقع گرایانه سرشار از دموکراسی که در زمینه کشمکشی Mouffe عمل می کند، مفید می بینیم هر چند دقیقی ندارد. ما کار Brown را یک مرحله آغازین در توضیح مفصل وظایف حسابداران و مشخصات فناوریهای حسابداری می بینیم که هماهنگ با اصول مبتنی بر کشمکش سیاسی سازی کثرت گرایانه و تسهیل وظایف بنا به فرایندهای تصمیم گیری کثرت گرایانه Latour تنظیم شده است.

ما برای تحقیقات کار خود دو نقش را قائل هستیم. اول اینکه نقش تحقیقات ما در متون³ پایداری حیاتی/حسابداری اجتماعی و محیط زیستی (SEA) در زمینه حسابداری محاوره ای و اصول مبتنی بر کشمکش

³ تا به امروز، کاربردهای حسابداری مبتنی بر اصول کشمکش و محاوره ای در اصل در متون SEA توضیح داده شده است (ولی مقالات ذیل را ببینید: Harun, Van-Peursem, & Eggleton, 2015). ما همچنان این مسیر را ادامه می دهیم چرا که اول از همه تنزل محیطهای طبیعی و اجتماعی را به عنوان مهمترین مسئله ای که جامعه در حال حاضر با آن روبروست می بینیم. دوم اینکه بدنبال توسعه بحث در حال رشد در متون SEA می باشیم. سوم اینکه SEA به عنوان یک حیطه نوظهور، به احتمال بیشتری مستعد قوه تخیل و نوآوری می باشد. چهارم اینکه منبع اصلی ANT ما همان Latour در 2004a می باشد که به طور اخص مسائل محیط زیستی را مطرح می کند. پنجم اینکه، همراه با مقاله Gray و همکارانش در 2014، ما SEA را به شکل نماینده ای برای دنیای همه حسابداری ها می بینیم. بالینحساب، ما می گوئیم که بحثهای تدوین شده راجع به SEA نیز برای حسابداری مالی و مدیریتی قدیمی قابل بکاربستن است.

می باشد (Bebbington et al., 2007; Brown, 2009; Brown & Dillard, 2013a, 2013b, 2014; Dillard & Brown, 2012, 2015; Thomson & Bebbington, 2004, 2005; Contrafatto, Thomson, & Monk, 2015). ما با معرفی روش مجلس دومجلسی Latour در 2004a و با پالایش و اجرای اصول حسابداری محاوره ای Brown در سال 2009 این امر را انجام داده ایم. برای انجام چنین کاری، ما شباهت و قابلیت سازگاری اصول مبتنی بر کشمکش و چارچوب دومجلسی Latour را شرح داده ایم. دوم اینکه چارچوب مبتنی بر کشمکش ANT بدین لحاظ یک پاسخی به تقاضاهای گسترده تر برای اشکال دموکراتیک تر نظارت در زمینه حسابداری می باشد (O'Dwyer, 2005; Gray et al., 2014). بعلاوه، ما نشان داده ایم که چگونه اصول مربوط به قدرت ANT می تواند با یک شیوه حیاتی تری تلفیق بشود لازم به ذکر است که هدف ما در این مطالعه ارائه پاسخی قطعی یا راه حلهایی حتمی نمی باشد بلکه ایجاد گفتمان، محاوره و مناظره است. این امر بدان خاطر است که فرجام نهایی مغایر با مواضع هستی شناسانه و خوش بینانه اصول مبتنی بر کشمکش و نیز ANT می باشد.

بحث مطالعه به ترتیب ذیل سازماندهی شده است: در بخش دوم، ما یک مرور کلی بر متون علمی مربوط به کثرت گرایی مبتنی بر کشمکش و دموکراسی همراه با حسابداری محاوره ای داریم. در بخش سوم به معرفی چارچوب Latour در 2004a برای دموکراسی سازی سیستم های تخصصی بنا به توضیحات کتاب اصول سیاسی طبیعت می پردازیم. در بخش چهارم درباره قابلیت سازگاری اصول مبتنی بر کشمکش و نظریه عامل- شبکه بحث می کنیم و نیز چارچوب مبتنی بر کشمکش ANT را که شامل اصول مفهوم سازی اصول کشمکش، فرایند دومجلسی Latour و اصول فرایند محاوره ای است مطرح می کنیم. در بخش پنجم ما به شرح نظریه پردازی مبتنی بر کشمکش ANT حسابداری و فناوریهای آن با استفاده از گزارش دهی به عنوان یک مثال می پردازیم. آخرین بخش یک بحث خلاصه سازی شده را فراهم می سازد.

2- اصول مبتنی بر کشمکش و حسابداری

2-1- کثرت گرایی مبتنی بر کشمکش

مفهوم سازی ما درباره کثرت گرایی مبتنی بر کشمکش از کار Mouffe در سال 1995، 2000، 2005 و 2013 و نیز Laclau & Mouffe در سال 1985 و 2001 پیروی می کند که نظریه پرداز سیاسی شان می تواند با منشا پساساختارگرایی و پسامارکسیست طبقه بندی بشود. Mouffe از جستجوی اتفاق نظر با دموکرات های اختیاری مانند Habermas & Rawls دوری می کرد. از نظر این خانم، نظریه سیاسی باید آنتاگونیسم نبود نشدنی ناشی از عدم سازگاری با ارزشهای کثرت گرایی و توزیع قدرت نامتعادل را تایید کند. Mouffe یک درک خاصی نسبت به اصول سیاسی به شکل مجزای از قوانین سیاسی دارد. منظور وی از قوانین سیاسی شیوه ای است که جامعه تحت آن قانونگذاری شده است که بویژه اصل آنتاگونیسمی است که به عقیده وی اصل سازنده جوامع انسانی است، درحالیکه اصول سیاسی اشاره به مجموعه عملکردها، روند ها، و نهادهایی دارد که بدنبال برقراری یک نظم خاص و سازماندهی جوامع انسانی در شرایطی می باشند که همیشه احتمال کشمکش را دارد، چرا که آنها تحت تاثیر ابعاد قوانین سیاسی می باشند (Mouffe, 2013). Mouffe بحث می کند که اگر دیدگاه های سیاسی واگرا تایید نشود و احساسات قوی مربوطه یک مفر مشروعی را فراهم سازد، راه حلها برای مسائل اجتماعی بدنبال منطق آوری اخلاق گرایانه می باشد و تلاش میان سمت چپ و راست را به شکل تلاش بین خوب و بد تغییرشکل می دهد که احتمالا عواقب خشونت بار و ضددموکراتیک هم خواهد داشت. باینحساب، نیازی به ایجاد نهادهای سیاسی وجود دارد که یک اتفاق نظر مبتنی بر تناقض اصول کشمکشی را شکوفا سازد (Mouffe, 2005) که در آن تفاوت تفاسیر از ارزشهای مشترک تحت مخالفت قرار می گیرد ولی تحمل می شود.

منشا کثرت گرایی مبتنی بر اصول کشمکش Mouffe می تواند به کار مشترک وی با Laclau (2001/[Laclau & Mouffe, 1985] Laclau & Mouffe, 1985) باز گردد که در آن ایشان یک نظریه گفت و شنود را تدوین کردند که انتقاد از اصالت جوهر مبتنی بر پساساختارگرایی را با ایده های Gramsci درباره تسلط و چیرگی ترکیب می سازد.

Laclau & Mouffe در مقام پساساختارگرا (Laclau & Mouffe, 1985) Laclau & Mouffe (2001) ایمان کمی به دستجات هستی شناسی مانند تمامیت، جهان شمولی، جوهر و زمینه دارند (Critchley & Marchart, 2012). در عوض، آنها این موضع را اتخاذ کردند که معانی اصطلاحات

زبان‌شناختی و عملیات مادی و نیز هویت‌های افراد به طور پراکنده ساخته شده‌اند یعنی اینها قبل از توضیح داده شدن در گفتمان‌های اجتماعی وجود ندارند. علاوه بر این موضع ساختارگرایی اجتماعی، نظریه‌گفتمان ایشان نیز حاوی یک عنصر منطق‌گرایی قوی بنا به شواهد تعاریف ایشان با این توضیح است که می‌گوید «هر گونه عملی که رابطه‌ای را میان عناصر برقرار می‌سازد به نحوی که هویت ایشان به شکل یک نتیجه تغییرشکل پیدا نماید...» (Laclau & Mouffe, 1985/2001: p. 105). هم‌تراز با فلسفه زبان Wittgensteinian.

Laclau & Mouffe (1985/[Laclau & Mouffe, 1985]2001) گفتمان‌های اجتماعی را به عنوان عملکردهای رسوب کرده زبانی درک کرده‌اند که پدیده‌های اجتماعی را قابل درک می‌سازند (همان منبع، صفحه 108). این دیدگاه در مقاله ایشان طبق ایده‌های Derrida مشروط شده است که مطابق آن هیچ گفتمانی نتوانسته است تا کنون یک هویت یا معنای یک اصطلاح یا عملکرد ویژه را تعیین کند. با این حساب، کلیه تشکیلات استدلالی که از روی توضیحات خاصی بوجود می‌آیند ثبات نداشته و غایت کل معنی‌غیرممکن می‌باشد. مفاهیم کلیدی کثرت‌گرایی مبتنی بر اصول کشمکش، به نام منفی‌گرایی رادیکالی، اصول کشمکش و تسلط از این گونه ایده‌های پس‌اساختارگرایی تبعیت می‌کنند.

در اصطلاح کلی، منفی‌گرایی یک اصل هستی‌شناسی است که طبق آن تعریف یک شیء مبین مشخص کردن آنست که چه چیزی در آن در رابطه با دیگری مشترک و چه چیزی متفاوت می‌باشد (Morris, 2002). منفی‌گرایی رادیکالی آنگونه که توسط Laclau & Mouffe (1985/[Laclau & Mouffe, 1985]2001) مطرح شده است، به ساخت استدلالی یک شیء اشاره دارد به نحوی که یک هویت منفی محض را کسب نماید. به عبارت دیگر، تنها در رابطه با چیزی تعریف می‌شود که چیزی به نحو برجسته متفاوت، غیرقابل مقایسه، تهدیدکننده و بازدارنده نمی‌باشد (Critchley & Marchart, 2012; p. 59). محققان Laclau & Mouffe (1985/[Laclau & Mouffe, 1985]2001) به عنوان مثالی از منفی‌گرایی رادیکالی مورد کشور تحت مستعمره را ارائه کرده‌اند که در آن وجود استعمارگر در تفاوت‌های زبان، آداب و پوشاک متظاهر می‌شود. آنچه این عناصر به اشتراک دارند آنست که از مال کشور تحت استعمار متفاوت هستند و این تعادل منجر به توضیح استعمارگر تحت عنوان ضد‌مستعمره نشین گردیده و با این حساب به استعمارگر یک هویت منفی محضی را می‌بخشد.

در عالم سیاست، منفی‌گرایی رادیکالی به شکل انتاگونیسم متظاهر میشد یعنی مخالفت و عدم موافقت ریشه در کثرت‌گرایی ارزشها و به رسمیت‌نشستن توزیع قدرت غیریکنواخت دارد. مشابهها همانند مورد اشیا و افراد، برقراری هویت‌های سیاسی جمعی مستلزم تعریف یک «ما» در رابطه با «آنها» می‌باشد. این رابطه الزاما برای شروع بر مبنای اصول کشمکش نمی‌باشد. وقتی «دیگری» شروع به زیرسوال بردن هویت «ما» می‌کند، چنین می‌شود و با اینحساب وجود «ما» را تهدید می‌کند. چنین تنش‌های بنیانی می‌تواند تنها به طور موقت از طریق مذاکراتی تثبیت شود که منجر به تسلط یک طرف نسبت به دیگری می‌شود. تسلط و چیرگی در این زمینه اشاره به الگویی خاص از روابط قدرت دارد که از طریق آن هویت‌های سیاسی تعریف می‌شود و معنای نهادهای اجتماعی برقرار می‌گردد (Mouffe, 2013)، با اینحال هرگز کاملا یا دائمی چنین نمی‌شود. هر رده اجتماعی غالبی یک رده مسلط می‌باشد. یعنی بیانی از روابط قدرت شکل گرفته می‌باشد که کلیه امکانات دیگر را حذف می‌کند. از اینرو، آنچه بنا به فرض یک رده طبیعی می‌باشد در واقع تظاهری از نه‌اندکی واقعیت عینی بلکه از عملکردهای تسلط و چیرگی تثبیت شده است. در نتیجه، Mouffe (در 2013، صفحه 12) اینگونه استدلال می‌ورزد که هر گونه رتبه‌چیرگی غالبی می‌تواند بوسیله نیروهای ضدتسلط و چیرگی تحت چالش قرار بگیرد و احتمالا جایگزین گردد. در واقع، محل دقیق دموکراسی فضای خلاقانه‌ای است که توسط بحث و مناظره ناشی از تصادم و برخورد مواضع چیرگی و ضدچیرگی ایجاد می‌شود.⁴ ما مطرح کرده ایم که Latour در سال 2004a شیوه تفکری را درباره اینکه این فرایند چگونه می‌تواند به نحو دموکراتیک تری صورت گیرد، توضیح داده است.

مدل انتاگونیستی Mouffe برقراری یک اصول سیاسی مبتنی بر کثرت‌گرایی را مطرح می‌کند که حضور لاینفک کشمکش و تنوع را به رسمیت می‌شناسد ولیکن آنها را درون فرایندهای دموکراتیک می‌پیچد. در این زمینه، وی تفاوتی میان انتاگونیسم محض که تلاشی میان دشمنان است و آگونیسم که تلاشی میان طرفین ادعاست، قائل می‌باشد. در یک تلاش و کشمکش آگونیستی، مخالفان دشمنانی تلقی نمی‌شوند که از گفتمان دموکراتیک حذف شده باشند (همانند اصول انتاگونیسم): «نبرد آگونیستی یک نبردی است که در آن هدف نه

⁴ این گفته یک یادآوری از نتیجه‌گیری Gendron در سال 2002 می‌باشد مبنی بر اینکه منطق کشمکش نه تنها غیرقابل اجتناب است بلکه می‌تواند بهره‌ورانه باشد و ایجاد یک تنش سالمی را بنماید که منجر به تصمیم‌گیری سازمانی متعادلتری بشود.

نابودی نه همگون سازی سایرین است، و در آن تنش های میان شیوه های مختلف در تقویت کثرت گرایی نقش دارد که مشخصه یک دنیای چندقطبی است» (Mouffe, 2013). برای مثال، اصول ازادیخواهی و کیفیت عموماً به عنوان اهداف مشترک در میان انواع طرفین سیاسی پذیرفته شده است، هرچند ممکن است عدم توافق غیرقابل حلی راجع به عملیاتی سازی آنها وجود داشته باشد. مفهوم سازی آگونیستی Mouffe اینگونه مباحثه می کند که تلاش و کوشش هم یک کشمکش از مسائل و هویت هاست (خرد/فردگرایی)، و هم رقابتی میان اجزای قدرت دیگر است (کلان/جمعی).⁵ از میان این تلاشهای مداوم، طبق نظریه Mouffe (در 2013 صفحه 11)، جداسازی قدرت حاکم و نیز ساخت برنامه ها و موسسات ضدقدرت حاکم پدیدار می شود و با این حساب امکان تغییر بوجود می آید.

برای ایجاد این تغییر، در یک نقطه ای بحث و مناظره باید به سمت گره هایی درون این شبکه سازنده و در حال تغییر از روابط قدرت انتاگونیستی در هم آمیخته شود، به نحوی که تصمیمات هدایت کننده ای می تواند انجام بگیرد و اجرا بشود.

«برای نهادینه کردن یک رده حاکمیت، مرزهایی باید ترسیم شود و لحظه خاتمه باید پذیرفته شود. ولیکن این مرز نتیجه یک تصمیم سیاسی است. این مرز براساس یک ما/آنهاهی خاصی تشکیل شده است، و دقیقاً به همین دلیل باید به عنوان چیزی احتمالی و باز نسبت به کشمکش به رسمیت شناخته شود. اینکه چه چیزی مشخصه اصول سیاسی دموکراتیک می باشد، جنگ میان پروژه های در حال کشمکش قدرتی است، یک جنگ بدون امکان آشتی نهایی. درک چنین جنگی در اصطلاح سیاسی نه اخلاقی مستلزم پرسیدن یک مجموعه سوالات راهکاری درباره نوع «ما»یی است که یک اصول سیاسی معین هدفش ایجاد آنست و زنجیره برابری هایی که برای این (...) می طلبد.» این امر نمیت واند بدون تعریف یک حریف رخ بدهد، یک «آنها»یی که به عنوان یک «بیرون اساسی» برای «ما» عمل خواهد کرد. این امر همانی است که می تواند لحظه اصول سیاسی نامیده شود، یعنی به رسمیت شناختن خصوصیت سازنده بخش اجتماعی و عدم قابلیت ریشه کنی انتاگونیسم» (Mouffe, 2013; p. 17-18)

⁵ این امر مبین آن نیست که تحت تاثیر دیگری نیست. برای مثال هویت های سیاسی ممکن است به طور جمعی شکل بگیرند و گفتنمان های حاکم در ساخت هویت حالت ایزاری دارند. ما این بینش را مرهون Judy Brown می باشیم.

Mouffe می‌پندارد که همیشه احتمال انتاگونیسم در میان رده‌های حاکمیت به دلیل تفاوت‌های تلفیق‌ناپذیر در منافع و روابط قدرت مربوطه وجود دارد. منفی‌گرایی رادیکالی نمی‌تواند مورد غلبه قرار گیرد یا نادیده گرفته شود بلکه زنجیره‌های برابری را می‌توان شکل داد. با زنجیره‌های برابری Mouffe اشاره به موقعیتی دارد که در آن دو یا چند گروه با منافع و برنامه‌های زمانی مختلف تلاش‌های دموکراتیک خود را در زمینه یک مسئله خاصی به هم پیوند می‌دهند. برای نمونه گروه‌های فمینیستی و ضدنژادپرستی انگیزه‌های مختلفی دارند ولی ممکن است به طور موقتی نیروهای خود را با هم یکی کنند تا بر حاکمیت مردان سفیدپوست میانسال غلبه کنند. مسئله اصلی اصول انتاگونیستی این نیست که چگونه قدرت حذف بشود، بلکه این است که چگونه اشکال قدرت تشکیل بشود که با ارزش‌های دموکراتیک سازگار باشد (Mouffe, 1995; p. 1536) همانگونه که در مقاله Brown در 2009 صفحه 322 نقل شده است).

2-2- اصول آگونیستی در حسابداری

با حرکت به حوزه حسابداری، Brown در سال 2009 یک شیوه آگونیستی را در جدی گرفتن کثرت‌گرایی از طریق حسابداری محاوره‌ای حیاتی بکار بسته است.⁶ یک مقایسه مختصر حسابداری سنتی، تک‌سخنگویی و حسابداری محاوره‌ای در پیوست A آمده است. براساس بررسی گسترده در متون کثرت‌گرایی آگونیستی، Brown در سال 2009 یک مجموعه شامل هشت اصل یا موضوع را مطرح کرده‌اند که یک زمینه مفهومی را راجع به شیوه محاوره‌ای انتاگونیستی به حسابداری و فناوریهای آن فراهم کرده است. هر یک به اختصار در ذیل توضیح داده شده است.

1- جهت‌گیری‌های متعدد و ناسازگار و ایدئولوژیکی را به رسمیت می‌شناسد (وجود انواع فرضیات و پنداشت‌ها، ارزش‌ها و منافع را که به دیدگاه‌های سیاسی دیگر مربوط است و نیاز به حسابداری‌های متفاوتی دارد، به رسمیت می‌شناسد).

2- از تحویل‌گرایی پولی اجتناب می‌کند (از ارائه تحول‌گرایانه انتخاب‌ها و تبادلات سیاسی پیچیده اجتناب می‌کند چرا که تخصیص عدد مستلزم ارزش قوی احتمالاً غیرقابل توجیه و پنداشت‌هایی از واقعیت می‌باشد).

⁶ ما استفاده از اصطلاح حسابداری محاوره‌ای انتاگونیستی را انتخاب کرده‌ایم ولی اصطلاح Brown را در این بخش برای هماهنگی با ارائه وی حفظ می‌کنیم. اصطلاح اصول انتاگونیستی ظاهراً به پیروی از مقالات Mouffe در سال 2013 با آن نام مناسب‌تر به نظر می‌آید.

3- درباره ماهیت ذهنی و قابل اعتراض محاسبات پذیرا می باشد (بحثهای مخالف براساس عینیت مورد ادعا و شناخت پذیری با به رسمیت شناختن ذهنیت بینابینی حقایق به نحوی که چالش و بازسازی حاکمیت غالب را تسهیل سازد).

4- قابلیت دسترسی برای غیرمتخصصان را ایجاد می کند (شناسایی و تبادل ناشناخته ها و موارد تردید به نحوی که کلیه طرفین ذی نفع بتوانند دلالت های پیش بینی شده انواع راهها را درک کنند و ارزیابی نمایند).

5- فرایندهای موثر همکاری را تضمین می کند (به شرکت کنندگان امکان ساخت ترجیحات خود و شرکت در بحث و تبادل نظر انتقادی را می دهد) - (تبادل هماهنگ با دیدگاه ها و فرهنگ و موارد دیگر ایشان را در نظر می گیرد).

6- نسبت به روابط قدرت آگاه است (از قدرت چارچوب و قدرت تحمیل توسط نخبگان حاکم آگاه است).

7- قابلیت انقلابی حسابداری محاوره ای را به رسمیت می شناسد (یک قابلیت تسهیل کننده را برای تبادل نظر انتقادی، بحث و یادگیری در میانه موارد فنی و اجتماعی را به رسمیت می شناسد).

8- در مقابل اشکال جدید تک سخنگویی مقاومت می کند (وقتی یک مسیر انتخاب می شود، ایدئولوژی جدید حاکم (قدرت) باید فوراً تحت چالش قرار گیرد و حقوق آن برای حاکمیت زیر سوال برود).

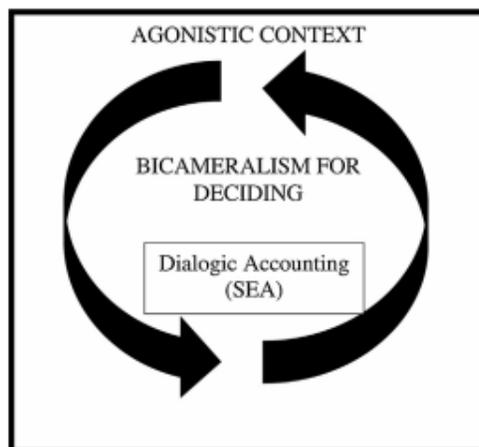
یک مجموعه نوظهور از تحقیقات به پیروی از کار معنایی Brown در 2009 وجود دارد که تا درجات گوناگونی کاربرد اصول آگونیستی را در تدوین حسابداری محاوره ای آگونیستی گسترش داده است و تحت انتقاد قرار داده است (Blackburn et al., 2014; Brown & Dillard, 2013a, 2013b, 2014, 2015; Brown et al., 2015; Dillard & Brown, 2014, 2015; Dillard & Roslender, 2011; Dillard & Yuthas, 2013). اینگونه مطالعات اشاره کرده اند که هرچند حسابداری محاوره ای آگونیستی (و نیز اصول آگونیستی به طور وسیعتر) متمرکز بر شیوه وسعت بخشی به مناظرات سیاسی به مخاطبان بیشتری است حین اینکه لزوم و واقعیت تصمیم گیری سیاسی را تایید می کنند؛ این مطالعه توصیه ناکافی را راجع به شیوه محدودسازی و رسیدن به غایت کار ارائه می دهد. ما مطرح کرده ایم که اصطلاح مجلس دومجلسی Latour ممکن است بینشهای مفیدی را برای تعمق و تفکر و تدوین فرایندهای دموکراتیک ارائه بدهد که تصمیم گیری را درون فضای آگونیستی تسهیل می سازد. از نظر ما، Latour در 2004a یک فرایندی را توصیه کرده است که با آن

رده های حاکمیت در زمینه فرایندهای کثرت گرایی در یک چرخه همیشه پایدار گسترش و محدودسازی، بستن و باز کردن، ساخته می شوند، تحت چالش قرار می گیرند جایگزین می شوند. ما این فرضیه را مطرح کرده ایم که در چارچوب سیاسی Latour آگونیسم و آنتاگونیسم به قدر کافی در بلاتکلیفی برای قابلیت تصمیم گیری و اقدام نگه داشته شده است. بنابراین، کشمکش مجددا درون یک زمینه آنتاگونیستی پدیدار شده است. بااینحساب، ضمن اینکه Mouffe به جنبه سیاسی بیشتر علاقمند است، یعنی شیوه ای که تحت آن جوامع نهادینه می شوند، Latour ظاهرا بیشتر نگران اصول سیاسی است چرا که وی وظایف و مهارتهای لازم در تصمیم گیری سیاسی را با تخصیص فضایی که در آن اقدام سیاسی می تواند رخ بدهد، شناسایی کرده است. ما همچنین مطرح کرده ایم که اصول مبتنی بر اصول آنتاگونیستی Brown می تواند راهنمایی مفیدی را ارائه نماید درباره اینکه چگونه حسابداری و فناوریهای آن می تواند در فرایندهای سیاسی قابل کاربرد در ایجاد و عملیات سازی فضای تصمیم نقش داشته باشد.

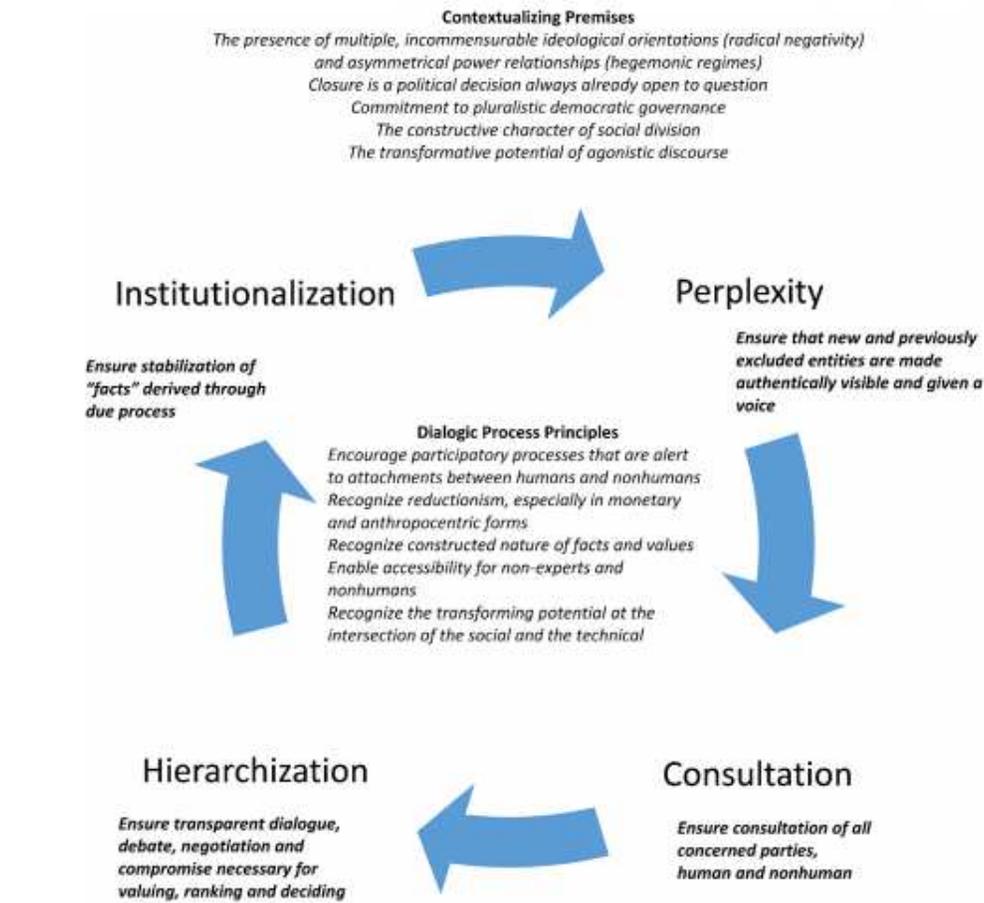
مطالعه کنونی دنباله و مکمل کار قبلی در زمینه حسابداری بویژه کار Brown در 2009 و Brown & Dillard (2015) [Brown & Dillard, 2015] 2013b, [Brown & Dillard, 2013a] 2013a) می باشد که ضمن آن تلاش شده است تا که یک سنتز انجام نگیرد بلکه در عوض یک گردآوری واقع گرایانه ای از روی نظریه پردازی آگونیستی و چارچوب کاری مقاله Latourian در 2004a انجام گیرد. تا آنجا که می دانیم تنها مقاله Malsch در 2013 چارچوب کاری Latour را در 2004a در حوزه حسابداری بکار بسته است. ولیکن، هدف از نقش وی یک مقاله در زمینه حسابداری محاوره ای نمی باشد بلکه مقاله ای درباب دموکراتیزه کردن سیستم های تخصصی در حسابداری است. Malsch در سال 2013 مشخصات زمینه کنونی Latour را برگرفته است، که طی آن حقایق و ارزشها به طور بطور واضحی از هم مجزا هستند، و حقیقتی تلقی می شوند که توسط حسابداری متخصص (و دستگاه های حرفه ای و تخصصی) ایجاد شده است تا اخلاقیات بازار را قانونی سازند. در نتیجه، کلیه ارزشهای دیگر در حاشیه قرار می گیرند. حین ارائه مروری بر این سازه جدید، Malsch در سال 2013 استفاده اندکی از چارچوب مطرح شده توسط Latour در تحلیل حسابداری ها و مشارکت حسابداران در چیرگی حاکم کنونی نموده است. راه ما از این نظر متفاوت است که هدفمان تدوین یک چارچوبی است که برای

همه انواع تصمیمات نه تنها آندسته تصمیماتی که مربوط به حسابداران/اقتصاددانان است، قابل تعمیم و کاربرد باشد.

بعد اینکه ما یک شرح از چارچوب Latour در سال 2004a برای دموکراتیزه کردن سیستم های تخصصی ارائه خواهیم داد و تلاش می کنیم تا رابطه معنی داری با اصول آگونیستی Mouffe و اصول حسابداری محاوره ای Brown برقرار سازیم. هدف ما ارائه مدلی از این فرایند نمی باشد، بلکه ایجاد فضایی است که در آن ایده های نو و شیوه حسابداری نوین را بتوان تصور کرد، درباره اش تفکر کرد، بحث کرد، مناظره نمود و تصمیم گیری کرد. همانگونه که به طور کاملتری در ذیل بحث گردید، حسابداری های نوین مانند گزارش دهی یکپارچه سازی شده می تواند از لحاظ حسابداری و بخاطر مشتریان ذی نفع تصور بشود و ارزیابی گردد (Brown & Dillard, 2014). برای مثال، آیا عینیت بینابینی فرضیات و محاسبات زیربنایی حسابداری و فناوریهای آن (برای مثال سود، حسابداری کربن، تحلیل مقرون به صرفگی، گزارش دهی قابلیت پایداری) همانگونه که در تسهیل فعالیت های سهامداران و ذی نفعان بکار برده می شوند، شناخته می شوند؟ تا چه حدی ناشناخته ها و موارد شک و تردید شناسایی شده و تبادل می شوند تا طرفین ذی نفع، متخصصین و غیرمتخصصین بتوانند دلالت های پیش بینی شده انواع راههای گزارش دهی را تشخیص دهند، درک کنند و ارزیابی نمایند؟ چگونه حسابداری محاوره ای آگونیستی می تواند راههای دیگر گزارش دهی نوآورانه و تخیلی را تسهیل سازد که ابعاد اجتماعی و فنی و بخشهای مشترک آنها را تسهیل سازد و بازتاب قطعی، بحث و یادگیری را تسهیل سازد و منجر به وسعت و محدودیت سیاسی سازی حسابداری و فناوری های آن بشود؟

شکل 1. فضای آگونیستی.

شکل 2. (ANT) تصمیم گیری دموکراتیک آگونیستی.

Tarjomefa.Com

References

- Archel, P., Husillos, J., & Spence, C. (2011). The institutionalisation of unaccountability: loading the dice of corporate social responsibility discourses. *Accounting Organizations and Society*, 36(6), 327–343.
- Bamber, M., & McMeeking, K. (2016). An examination of international accounting standard-setting due process and the implications for legitimacy. *The British Accounting Review*. <http://dx.doi.org/10.1016/j.bar.2015.03.003> (in press).
- Bebbington, J., Brown, J., Frame, B., & Thomson, I. (2007). Theorizing engagement: the potential of a critical dialogic approach. *Accounting, Auditing and Accountability Journal*, 20(3), 356–381.
- Bengtsson, E. (2011). Repoliticalization of accounting standard setting—the IASB, the EU and the global financial crisis. *Critical Perspectives on Accounting*, 22(6), 567–580.
- Blackburn, N., Brown, J., Dillard, J., & Hooper, V. (2014). A dialogical framing of AIS-SEA design. *International Journal of Accounting Information Systems*, 15(2), 83–101.
- Boyce, G. (2000). Public discourse and decision making: exploring possibilities for financial, social and environmental accounting. *Accounting, Auditing and Accountability Journal*, 13(1), 27–64.
- Broadbent, J., & Laughlin, R. (2013). *Accounting control and controlling accounting: interdisciplinary and critical perspectives*. Bingley, UK: Emerald Group Publishing.
- Brown, J. (2009). Democracy, sustainability and dialogic accounting technologies: taking pluralism seriously. *Critical Perspectives on Accounting*, 20(3), 313–342.
- Brown, J., & Dillard, J. (2015). Dialogical accountings for stakeholders: On opening up and closing down participatory governance. *Journal of Management Studies*, 52(7), 961–985.
- Brown, J., & Dillard, J. (2014). Integrated reporting: on the need for broadening out and opening up. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 27(7) 1120–1156.

- Brown, J., & Dillard, J. (2013a). Agonizing over engagement: SEA and the death of environmentalism debates. *Critical Perspectives on Accounting*, 24(1), 1–18.
- Brown, J., & Dillard, J. (2013b). Critical accounting and communicative action: on the limits of consensual deliberation. *Critical Perspectives on Accounting*, 24(3), 176–190.
- Brown, J., Dillard, J., & Hopper, T. (2015). Accounting, accountants, and accountability regimes in pluralistic societies: taking multiple perspectives seriously. *Accounting, Auditing and Accountability Journal*, 28(5), 626–650.
- Christiano, T. (1996). *The rule of the many*. Boulder, CO: Westview Press.
- Chua, W. F. (1986). Radical developments in accounting thought. *The Accounting Review*, 61(4), 601–632.
- Contrafatto, M., & Burns, J. (2013). Social and environmental accounting, organisational change and management accounting: a processual view. *Management Accounting Research*, 24(4), 349–365.
- Contrafatto, M., Thomson, I., & Monk, E. A. (2015). Peru, mountains and los niños: dialogic action, accounting and sustainable transformation. *Critical Perspectives on Accounting*, 33, 117–136.
- Cooper, D., & Robson, K. (2006). Accounting, professions and regulation: locating the sites of professionalization. *Accounting, Organizations and Society*, 31(4–5), 415–444.
- Cooper, D. J., & Sherer, M. J. (1984). The value of corporate accounting reports: arguments for a political economy of accounting. *Accounting, Organizations and Society*, 9(3–4), 207–232.
- Critchley, S., & Marchart, O. (2012). *Laclau: a critical reader*. London: Routledge.
- de Villiers, C., Rinaldi, L., & Unerman, J. (2014). Integrated reporting: insights, gaps and an agenda for future research. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 27(7), 1042–1067.
- Dempsey, J. (2010). The politics of nature in British Columbia's Great Bear Rainforest. *Geoforum*, 42(2), 211–221.
- Dillard, J., & Brown, J. (2012). Agonistic pluralism and imagining CSEAR into the future. *Social and Environmental Accountability Journal*, 32(1), 3–16.
- Dillard, J., & Brown, J. (2014). Taking pluralism seriously within an ethic of accountability. In S. Mintz (Ed.), *Accounting for the public interest: perspectives on accountability, professionalism and role in society*. New York: Springer.
- Dillard, J., & Brown, J. (2015). Broadening out and opening up: an agonistic attitude toward progressive social accounting. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 9(2), 243–266.
- Dillard, J., & Rostender, R. (2011). Taking pluralism seriously: embedded moralities in management accounting and control systems. *Critical Perspectives on Accounting*, 22(2), 135–147.
- Dillard, J., & Yuthas, K. (2013). Critical dialogics, agonistic pluralism, and accounting information systems. *International Journal of Accounting Information Systems*, 14(2), 113–119.
- Donaldson, S., & Kymlicka, W. (2011). *Zoopolis: a political theory of animal rights*. New York: Oxford University Press.
- Elder-Vass, D. (2008). Searching for realism, structure and agency in Actor Network Theory. *British Journal of Sociology*, 59(3), 455–473.
- Erb, C., & Pelger, C. (2014). Twisting words? A study of the construction and reconstruction of reliability in financial reporting standard-setting. *Accounting, Organizations and Society*, 40(1), 13–40.
- Fleischman, R. K., Funnell, W., & Walker, S. P. (2013). *Critical histories of accounting: sinister inscriptions in the modern era*. New York: Routledge.
- Flower, J. (2015). The international integrated reporting council: a story of failure. *Critical Perspectives on Accounting*, 27(7), 1–17.
- Flyvbjerg, B. (2001). *Making social science matter: why social inquiry fails and how it can succeed again*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Fogarty, T. J., Hussein, M. E., & Ketz, J. E. (1994). Political aspects of financial accounting standard setting in the USA. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 7(4), 24–46.
- Freire, P. (1972). *Cultural action for freedom*. London: Penguin press.
- Freire, P. (1996). *Pedagogy of the oppressed*. London: Pelican.
- Garner, R. (2010). Animals, ethics and public policy. *The Political Quarterly*, 81(1), 123–130.
- Gendron, Y. (2002). On the role of the organization in auditors' client-acceptance decisions. *Accounting, Organizations and Society*, 27(7), 659–684.
- Giddens, A. (1990). *Consequences of modernity*. Stanford: University Press.
- Gray, R. (2002). The social accounting project and Accounting Organizations and Society: privileging engagement, imaginings, new accountings and pragmatism over critique. *Accounting, Organizations and Society*, 27(7), 687–708.
- Gray, R., Brennan, A., & Malpas, J. (2014). New accounts: Towards a reframing of social accounting. *Accounting Forum*, 38(4), 258–273.
- Harman, G. (2009). *Prince of networks: Bruno Latour and metaphysics*. Melbourne: re.press.
- Harun, H., Van-Peursem, K., & Eggleton, I. R. C. (2015). Indonesian public sector accounting reforms: dialogic aspirations a step too far? *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 28(5), 706–738.
- Hendriksen, H. (1998). Relevant financial reporting questions not asked by the accounting profession. *Critical Perspectives on Accounting*, 9(5), 489–505.
- Hines, R. (1988). Financial accounting: in communicating reality, we construct reality. *Accounting, Organizations and Society*, 13(3), 251–261.
- Hoffman, S., & Zülch, H. (2014). Lobbying on accounting standard setting in the parliamentary environment of Germany. *Critical Perspectives on Accounting*, 25(8), 709–723.
- Humphrey, C., O'Dwyer, B., & Unerman, J. This rise of integrated reporting: Understanding attempts to institutionalize a new reporting framework. Working paper. Available at: http://www.businessandconomics.mq.edu.au/faculty_docs/acg/jill_McKinnon_Unerman_The_Rise_of_Integrated_Reporting_Understanding_Attemp.pdf (accessed 21.01.16).
- International Integrated Reporting Council (IIRC) 2013. The <IR> framework. Available: <http://integratedreporting.org/resource/international-ir-framework/> (accessed 02.09.15).
- Kakkuri-Knuuttila, M.-L., Kuorikoski, J., & Lukka, K. (2008). Straddling between paradigms: a naturalistic philosophical case study on interpretive research in management accounting. *Accounting, Organizations and Society*, 33, 267–291.
- Kuhn, T. (1962). *The structure of scientific revolutions*. Chicago: University of Chicago Press.
- Laclau, E., & Mouffe, C. (1985). *Hegemony and socialist strategy: towards a radical democratic politics*. London: Verso.
- Latour, B. (1996). *Aramis, or the love of technology*. Cambridge, Mass: Harvard University Press (Transl. Catherine Porter).
- Latour, B. (2004a). *The politics of nature: how to bring the sciences back into democracy*. Cambridge, Mass: Harvard University Press.
- Latour, B. (2004b). Why has critique run out of steam? From matters of fact to matters of concern. *Critical Inquiry*, 30(2), 225–248.
- Malsch, B. (2013). Politicizing the expertise of the accounting industry in the realm of corporate social responsibility. *Accounting, Organizations and Society*, 38, 149–168.
- Manin, B. (1987). On legitimacy and political deliberation. *Political Theory*, 15(3), 338–368.
- McKee, A. J., Williams, P. F., & Frasier, K. B. (1991). A case study of accounting firm lobbying: advice or consent. *Critical Perspectives on Accounting*, 2(3), 273–294.
- Milne, M., & Gray, R. (2013). W(h)ither ecology?: The Triple Bottom Line, the Global Reporting Initiative, and corporate sustainability reporting. *Journal of Business Ethics*, 118(1), 13–29.
- Morgan, G. (1988). Accounting as reality construction: towards a new epistemology for accounting practice. *Accounting, Organizations and Society*, 13(5), 477–485.
- Morris, W. F. (2002). *Escaping alienation. A philosophy of alienation and de-alienation*. Lanham: University Press of America.
- Mouffe, C. (1995). Democracy, pluralism: a critique of the rationalist approach. *Cardozo Law Review*, 16(5), 1533–1545.
- Mouffe, C. (2000). *The democratic paradox*. London–New York: Verso.
- Mouffe, C. (2005). *On the political*. Abingdon–New York: Routledge.
- Mouffe, C. (2013). *Agonistics: thinking the world politically*. London: Verso.

Neimark, M., & Tinker, T. (1986). The social construction of management control systems. *Accounting, Organizations and Society*, 11(4-5), 369-395.

Nørreklit, H. (2000). The balance on the balanced scorecard—a critical analysis of some of its assumptions. *Management Accounting Research*, 11(1), 65-88.

O'Dwyer, B. (2005). The construction of a social account: a case study in an overseas aid agency. *Accounting, Organizations and Society*, 30(3), 279-296.

O'Hear, A. (1989). *Introduction to the philosophy of science*. Oxford: Clarendon Press.

Oksanen, M. (2001). Liberal neutrality and consumption. The dispute over fur. In M. J. Cohen, & J. Murphy (Eds.), *Exploring sustainable consumption: environmental policy and the social sciences* (pp. 61-78). Amsterdam: Pergamon.

Reuter, M., & Messner, M. (2015). Lobbying on the integrated reporting framework. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 28(3), 365-402.

Roberts, J. (2009). No one is perfect: the limits of transparency and an ethics for 'intelligent' accountability. *Accounting Organizations and Society*, 34(8), 957-970.

Rowbottom, N., & Locke, J. (2016). The emergence of <IR>. *Accounting and Business Research*, 46(1), 83-115.

Scapens, R. W. (1994). Never mind the gap: towards an institutional perspective of management accounting practices. *Management Accounting Research*, 5(3-4), 301-321.

Sutton, T. G. (1984). Lobbying of accounting standard-setting in the UK and the USA: a Downsian analysis. *Accounting, Organizations and Society*, 9(1), 81-95.

Söderbaum, P., & Brown, J. (2010). Democratizing economics: pluralism as a path towards sustainability. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1185, 179-195.

Thomson, I. (2015). 'But does sustainability need capitalism or an Integrated Report': a commentary on 'The International Integrated Reporting Council: A Story of Failure' by Flower. *Journal of Critical Perspectives on Accounting*, 27(7), 18-22.

Thomson, I., & Bebbington, J. (2004). It doesn't matter what you teach? *Critical Perspectives on Accounting*, 15(4-5), 609-628.

Thomson, I., & Bebbington, J. (2005). Social and environmental reporting in the UK: a pedagogic evaluation. *Critical Perspectives on Accounting*, 16(5), 507-533.

Tinker, A. M., Merino, B., & Neimark, M. D. (1982). The normative origins of positive theories: ideology and accounting thought. *Accounting, Organizations and Society*, 7(2), 167-200.

University of Westminster (2014). RAE documentation on the university website. Available: <http://impact.ref.ac.uk/CaseStudies/CaseStudy.aspx?id=23657> (accessed 22.11.16.).

Wainwright, J. (2005). Politics of nature: a review of three recent works by Bruno Latour. *Capitalism Nature Socialism*, 16(1), 115-127.

Watts, R. L., & Zimmerman, J. L. (1978). Toward a positive theory of the determination of accounting standards. *The Accounting Review*, 53(1), 112-134.

Young, J. J. (2003). Constructing, persuading and silencing: the rhetoric of accounting standard. *Accounting, Organizations and Society*, 28(6), 621-638.

Young, J. J. (2006). Making up user. *Accounting, Organizations and Society*, 31(6), 579-600.

Young, J. J. (2014). Separating the political and technical: accounting standard-setting and purification. *Contemporary Accounting Research*, 31(3), 713-747.

Zhang, Y., & Andrew, J. (2014). Financialisation and the conceptual framework. *Critical Perspectives on Accounting*, 25(1), 17-26.

ترجمہ فا

TarjomeFa.Com